

JAK SPRÁVNĚ NA DLUHY ?

DROM
romské
středisko

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Je půjčka opravdu jediná a vhodná cesta?

Než se půjdete zeptat do banky anebo vyhledáte nabídky jiných společností poskytujících půjčky a úvěry, ještě jednou se nad vším zamyslete a zodpovězte následující otázky:

NEMÁM MOŽNOST NAVÝŠIT SVÉ PŘÍJMY ANEBO SNÍŽIT NÁKLADY?

NEPOMŮŽE MI NĚKDO Z RODINY ANEBO ZNÁMÝCH?

OPRAVDU NEJDE MŮJ PROBLÉM VYŘEŠIT JINAK?

Potřebuji
nějakou věc...

- ✓ obejdu se bez ní, dokud si nenaspořím
- ✓ pořídím si ji z druhé ruky
- ✓ půjčím si ji od rodiny anebo přátel

Nemám z čeho
uhradit platby,
dluhy, nájem

- ✓ domluvím se na odkladu splátky
- ✓ požádám o úhradu nedoplatku na splátky
- ✓ poprosím majitele o posečkání s nájmem

ZVLÁDNU NOVOU PŮJČKU SPLÁCET?

- ▶ Sestavte si měsíční rozpočet – zbývá vám dost na splátky další půjčky?

		Kč	Celkem
Příjmy	Mzda/důchod:		
	Přivýdělek:		
	Dávky a příspěvky:		
	Další:		
Výdaje	Nájem + další výdaje na bydlení (voda, elektřina, plyn):		
	Jídlo a drogerie:		
	Léky:		
	Děti (výživné, pomůcky do školy, kroužky...):		
	Cestovné:		
	Telefony a internet:		
	Splátky dluhů:		
	Další:		
Zbývá mi:			

CO KDYŽ ZTRATÍM PŘÍJEM, NAPŘÍKLAD PŘIJDU O PRÁCI ANEBO ONEMOCNÍM?

- ▶ jak dlouho mi vydrží úspory a z čeho budu hradit splátky pak

MÁM REZERVU NA NEČEKANÉ VÝDAJE?

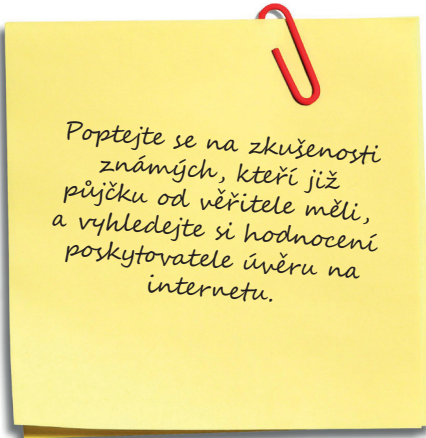
JAK MI POMŮŽE PŮJČKA NA SPLÁTKU JINÉHO DLUHU? NEBUDU MÍT DALŠÍ MĚSÍC JEŠTĚ VĚTŠÍ PROBLÉM?

Nemám jinou možnost, musím si půjčit.

Pokud jste přesvědčeni, že půjčka je pro vás jediným východiskem, vyberte si jejího poskytovatele pečlivě, hledejte půjčku, která je pro vás nevyhodnější a dávejte pozor na to, co je napsáno ve smlouvě:

DŮVĚRYHODNÝ POSKYTOVATEL ÚVĚRŮ

- ✓ je zapsán ve zvláštním seznamu České národní banky
 - ✗ pokud někdo poskytuje úvěry pro spotřebitele a podmínku zápisu nesplní, nahlaste jej ČNB, neboť porušuje zákon a hrozí mu pokuta
- ✓ řádně si prověří vaši finanční situaci
 - ✗ nabídky okamžitých peněz bez nutnosti dokládat příjem jsou vždy podezřelé
- ✓ nenavrhuje vám, abyste si kvůli půjčce zřídili živnost
 - ✗ pokud nechcete peníze použít na podnikání, ale věřitel trvá na tom, že půjčku vám poskytne pouze na IČO, pravděpodobně se vás snaží obelstít a zbavit ochrany, kterou zákony poskytují spotřebitelům
- ✓ nenavádí vás k uvádění zkreslených anebo nepravdivých údajů
 - ✗ uvedením nepravdivých anebo zkreslených údajů se dopustíte trestného činu, bez ohledu na to, že vám to poradil poskytovatel půjčky
- ✓ nesmí po vás požadovat podepsání směnky (nebo jakéhokoliv prázdného papíru, či nevyplněného formuláře)
- ✓ ponechá vám dostatek času na rozmyšlenou a přečtení smluv, vše vám vysvětlí

Poptejte se na zkušenosti známých, kteří již půjčku od věřitele měli, a vyhledejte si hodnocení poskytovatele úvěru na internetu.

JAK POZNAT, KTERÁ PŮJČKA JE LEPŠÍ

- ▶ banky a známější společnosti zpravidla nabídnou lepší podmínky, ale neberte to jako samozřejmost
- ▶ porovnejte úroky i další poplatky
 - ve smlouvě hledejte roční procentní sazbu nákladů (zkratka RPSN), uvádí se v %
 - čím kratší je doba splácení půjčky, tím bude RPSN vyšší
 - pokud RPSN přesáhne 25 %, může to naznačovat, že se jedná o nevyhodnou půjčku
- ▶ sledujte vstřícnost smluvních podmínek
 - jestli máte možnost snížení anebo odkladu splátek
 - jaká je výše smluvních pokut a kdy je budou účtovat
 - jestli budou chtít poplatky za upomínky

SMLOUVU PŘED PODPISEM PEČLIVĚ ZKONTROLUJTE. DEJTE POZOR ZEJMÉNA NA TO, ZDA

- ▶ je poskytovatelem skutečně společnost, která peníze půjčuje a se kterou jste jednali
- ▶ jsou vaše kontaktní údaje uvedené správně
- ▶ je nastaveno vyhovující datum splatnosti jednotlivých splátek, ať máte jistotu, že k danému dni budete mít vyplacenou mzdu, důchod nebo jiné příjmy, ze kterých budete splátky hradit

Nezdá se mi to. Smlouva je podepsaná, ale chci z toho ven.

Pokud jste smlouvu podepsali jako spotřebitel (soukromá osoba, která nejedná v rámci svého podnikání/živnosti), máte možnost smlouvu o úvěru, ale i některé jiné spotřebitelské smlouvy ukončit. Musíte jednat rychle. Lhůty jsou krátké.

ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY O SPOTŘEBITELSKÉM ÚVĚRU

- ▶ **do 14 dnů** od podpisu smlouvy
- ▶ písemně a bez povinnosti vysvětlovat důvody
 - ✓ podrobný návod včetně adresy, kam dopis poslat, najdete ve smlouvě
 - ✓ dopis stačí poslední den lhůty podat na poště, ale
 - ✓ odesílejte raději s doručenkou
- ▶ **do 30 dnů** je nutné vrátit věřiteli poskytnuté peníze a příslušnou část úroků
- ▶ netýká se úvěrů na bydlení

ODSTOUPENÍ OD JINÝCH SPOTŘEBITELSKÝCH SMLUV

- ▶ lze využít u smluv
 - ✓ uzavřených na dálku (přes internet, telefonicky, dopisem)
 - ✓ uzavřených mimo prostory obvyklé pro podnikání (zastaví vás na ulici, přijdou k vám domů)
- ▶ lhůta činí **14 dnů** a běží od podpisu smlouvy anebo dodání zboží
- ▶ písemně anebo na formuláři, který za tímto účelem podnikatel poskytne
 - ✓ i v tomto případě by měl podrobný návod poskytnout podnikatel
 - ✓ postačí odeslání v poslední den lhůty
 - ✓ zajistěte si doklad o odstoupení (doručenka, potvrzení o obdržení e-mailu)
- ▶ **do 14 dnů** od odstoupení si musíte vrátit, co jste si vzájemně poskytli
 - ✓ vy musíte vrátit zboží, které jste obdrželi
 - ✓ podnikatel vám musí vrátit vaše peníze a nesmí si účtovat žádné kompenzace, pokud jste věc užívali řádně a nepoškodili ji

ZMEŠKALI JSTE LHŮTU PRO ODSTOUPENÍ? PORAĎTE SE S PRÁVNÍKEM, SNAD SE NAJDE ŘEŠENÍ

- ▶ lhůta pro odstoupení se prodlužuje, pokud ve smlouvě není informace o možnosti odstoupit, anebo pokud ve smlouvě chybí další předepsané informace
- ▶ smlouva může být neplatná, pokud poskytovatel závažně porušil své povinnosti (např. řádně neproověřil vaši schopnost splácet)
- ▶ smluvní podmínky, které odporují zákonu anebo vás jako spotřebitele znevýhodňují, mohou být zneplatněné anebo neúčinné

Když se mi nedaří splácet.

Jak postupovat, když splátky přerůstají přes hlavu? Co může udělat věřitel a je lepší s ním jednat, anebo „hrát mrtvého brouka?“ Co uhradit nejdříve, když nemám možnost splácet všechny své závazky.

PREVENCE – POKUD MŮŽETE, PLAŤTE VČAS

- ▶ hlídejte si datum, ke kterému má být půjčka uhrazena
- ▶ většina dluhů se stává splatnými postupně po jednotlivých splátkách
- ▶ věřitel musí peníze obdržet nejpozději v den splatnosti, odesílat splátku je proto nutné alespoň o **3 až 5 dnů** dřív v závislosti na způsobu platby
- ▶ již při sjednávání půjčky nastavte datum splátek tak, aby následovalo (s odstupem několika dní) až po obvyklé výplatě mzdy, důchodu nebo jiných příjmů
- ▶ v případě problémů k vám bude věřitel vstřícnější, pokud uvidí, že jste předtím řádně spláceli

NÁSLEDKY OPOZDĚNÝCH A VYNECHANÝCH PLATEB

- ▶ závažnost následků závisí na délce prodlení, počtu neuhrazených splátek a smluvních podmínkách
- ▶ dluh se bude zvyšovat, protože věřitel si pravděpodobně začít účtuje:
 - ✖ úroky z prodlení
 - ✖ smluvní pokuty
 - ✖ poplatky za upomínky
- ▶ při delším prodlení dojde k zesplatnění celého dluhu a ztratíte možnost splátek
 - ✓ dopis s oznámením o zesplatnění pečlivě uschovejte, může se hodit v soudním sporu
- ▶ věřitel může uplatnit zajištění závazku, např. prodej nemovitosti, anebo se obrátit na ručitele

JEDNÁNÍ S VĚRITELI PŘI NESCHOPNOSTI UHRADIT SPLÁTKU VČAS

- ▶ komunikujte a informujte věřitele o problémech se splácením, ještě než dojde ke zpoždění anebo vynechání úhrady, a požádejte jej o odklad anebo dočasné snížení splátek
- ▶ ověřte, zda nejste pojištěni proti neschopnosti splácet
- ▶ neslibujte nespílitelné
 - věřitelé evidují i telefonické domluvy, nesplněný slib snižuje vaši důvěryhodnost v dalším jednání a ochotu věřitele k dalším ústupkům

- ▶ buďte obezřetní při podepisování splátkových kalendářů
 - ✓ čtěte, co podepisujete a pokud se vám dokument zdá složitý, poraďte se s někým, než jej podepíšete
 - ✓ odmítněte nezákonné požadavky věřitele, i kdyby vycházely se smluvních ujednání
 - ✓ zejména pro spotřebitelské úvěry platí že:
 - ✖ věřitel může požadovat pouze zákonné úroky z prodlení
 - ✖ smluvní pokuty nemohou být neomezeně vysoké (poraďte se, jaké limity se vztahují na vaši smlouvu)
 - ✖ pokud jste se se do prodlení dostali po 16. 4. 2020, je možné, že se vás týká snížení úrokové sazby po 90 dnech prodlení
 - ✓ nepodepisujte uznání dluhu v případě nesouhlasu s dlužnou částkou či existence jiných nesrovnalostí
- ▶ jednostranný příslib splátek v případě nemožnosti domluvy
 - ✓ věřitel musí přijmout i částečné peněžité plnění
 - ✓ výše splátky by však měla pokrývat jak úroky, tak jistinu, jinak se dluh nikdy nesníží
 - ✓ nezabrání věřiteli učinit další kroky (např. podat žalobu), ale zlepší vyjednávací pozici u soudu v případě žádosti o úhradu dluhu ve splátkách

KDYŽ PŘÍJEM NEPOSTAČUJE K ÚHRADĚ VŠECH PRAVIDELNÝCH PLATEB A SPLÁTEK

- ▶ nejdříve zajistěte základní potřeby pro sebe a svou rodinu
 - uhradte nájemné, platby za energie, jídlo, léky, školní pomůcky a obědy pro děti
 - přednostně splácejte dluhy, pro které by vám mohla hrozit ztráta bydlení, odpojení od elektřiny apod.
- ▶ pak řešte dluhy, které by se v exekuci mohly stát přednostními pohledávkami a mohly by pro vás mít trestněprávní následky
 - dlužné výživné
 - náhrada újmy způsobené ublížením na zdraví
 - náhrada újmy způsobené úmyslnými trestnými činy
- ▶ následně vypořádávejte další přednostní pohledávky, protože by pro vás v exekuci znamenaly vyšší srážky
 - daně a poplatky
 - náhrady přeplatků na dávkách a příspěvku v nezaměstnanosti
 - neuhrazené zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení
 - příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče
 - pohledávky regresní náhrady podle zákona o nemocenském pojištění
- ▶ nakonec zbylé závazky, přičemž je vhodné mít na zřeteli
 - pokud budou vyrovnány závazky vůči rodinným příslušníkům a známým, je pravděpodobnější, že budou ochotni pomoci i v další krizové situaci
 - co nejdříve je nutné zbavit se dluhů, kde je riziko velkého nárůstu dlužné částky

Dohání mě staré dluhy.

Jak dlouho si mám schovávat doklady o splátkách? Může po mně věřitel chtít úhradu dluhu, který vznikl před lety? Mohu se nějak bránit, pokud se věřitel ozve po několika letech, a já už nemám doklady o zaplacení?

NÁMITKA PROMLČENÍ –

DVĚ PODMÍNKY ÚSPĚŠNÉ OCHRANY PŘED VYMÁHÁNÍM STARÝCH ZÁVAZKŮ

- ▶ promlčení musíte namítat = sdělit věřiteli, že dluh odmítáte hradit, protože byl promlčen
 - ✓ písemně (ať máte důkaz) a nejlépe okamžitě poté, co vás kontaktuje ohledně starého dluhu
 - ✓ pokud věřitel podá žalobu, musíte námitku zopakovat i u soudu
- ▶ uplynula promlčecí lhůta
 - ✓ délka promlčecí lhůty je různá, závisí od toho, jak a kdy dluh vznikl (např. ze smlouvy, způsobem škody) a jaké kroky již učinil věřitel (žaloba běh lhůty zastaví, rozsudek promlčecí lhůtu prodlouží) anebo zda jste souhlasili s jejím prodloužením (a ani o tom nevíte)
 - ✓ nejčastější promlčecí lhůty:
 - **3 roky** ode dne následujícího po datu splatnosti
 - **10 let** ode dne uplynutí lhůty pro splnění stanovené v rozsudku
 - ✓ s počítáním promlčecí lhůty se netrapte, nemusíte být přesní, postačí, když řeknete, že promlčení namítáte a soud si to již sečte sám
- ▶ do uplynutí promlčecí lhůty (minimálně 3 roky) je vhodné uchovávat doklady o zaplacení (složenky z jednotlivých splátek, anebo potvrzení věřitele o úhradě)

Námitku promlčení je vhodné zkusit uplatnit u všech dluhů, které měly být uhrazené před více než 3 lety, i pokud si nejste jisti, zda již promlčecí lhůta uplynula. Někdy lze námitkou odvrátit dluh zcela, jindy vede alespoň ke snížení dlužné částky.

Pokud vám věřitel nabídne splátkový kalendář, ale chce po vás podepsat uznání dluhu, poraďte se. V žádném případě nepodepisujte, pokud by tam věřitel uvedl částku, se kterou nesouhlasíte.

I pokud chcete splácet a neumíte se s věřitelem shodnout na výši dluhu, napište mu dopis (anebo alespoň e-mail), ve kterém ho upozorníte, že splácíte pouze část a že se zbytkem jeho požadavků nesouhlasíte.

UZNÁNÍ DLUHU A JEHO VLIV NA PROMLČENÍ

- ▶ uznáním dluhu věřiteli potvrdíte, že souhlasíte s výší a důvodem dluhu
- ▶ pozor, uznání může mít různé formy:
 - písemné prohlášením o uznání dluhu co do výše a důvodu
 - faktické = placení úroků anebo splátek
- ▶ následky:
 - * má se za to, že uznaný dluh v době uznání existoval, a možnosti prokázat, že tomu tak nebylo, jsou velice omezené = věřitel bude mít u soudu výhodu
 - * prodlužuje promlčecí lhůtu **na 10 let ode dne**, kdy k uznání došlo, případně ode dne, kdy mělo být podle uznání dluhu nově plněno
 - * obnoví promlčecí lhůtu, pokud již uplynula – ztratíte námitku promlčení

Do vymáhání dluhu se zapojili další osoby a společnosti.

Jak poznám, kdo je kdo? Jak rozeznat exekutora od vymahače? A co po mně mohou chtít?

POSTOUPENÍ POKLEDÁVKY – NOVÝ VĚŘITEL

- ▶ Co se děje?
 - věřitel má právo váš dluh kdykoliv prodat jinému věřiteli
 - nejčastěji se tak děje v momentě, kdy předpokládá, že dluh nebude zcela uhrazen
 - pro vás se mění pouze to, komu budete splácet – novému věřiteli, ten původní už nebude mít vůči vám žádná práva
- ▶ Jak poznat, že jde o nového věřitele?
 - buďto vám to řekne původní věřitel anebo vám nový věřitel musí hodnověrně prokázat, že pohledávku získal
 - pokud si nejste jistí, zeptejte se původního věřitele
- ▶ Co bude dál?
 - nadále lze využít všechny námitky, které byste měli vůči původnímu věřiteli (např. že už část pohledávky byla uhrazena, promlčení, nepřiměřenost smluvních pokut apod.)
 - novému věřiteli nemusíte nic podepisovat – pokud nabízí splátkový kalendář s novými podmínkami, prověřte si, že pro vás nejsou méně výhodné

VYMÁHÁNÍ POKLEDÁVKY – VĚŘITEL ZŮSTÁVÁ STEJNÝ

- ▶ Co se děje?
 - věřitel požádal někoho dalšího, aby mu pomohl získat od vás dlužné peníze
 - pokud jste v prodlení krátce a neproběhl soud bude se jednat o vymahací společnosti (např. různé inkasní agentury), pokud již má v rukou rozsudek může využít soudního exekutora

CO BUDE DÁL? JAK S KÝM JEDNAT? NAPOVÍ TABULKA

Vymáhací společnosti	Soudní exekutoři
Kdo je kdo?	
○ podnikatelé najatí věřitelem jako prostředníci, aby mu pomohli získat peníze od dlužníka	○ úřední osoby a osoby pověřené soudem na žádost věřitele
Jak s kým jednat?	
○ spolupráce není povinná – pokud se vymahač chová hrubě anebo vyvíjí nepřiměřený nátlak, je lepší se s ním vůbec nebavit○ v žádném případě nevpuštět do bytu, a pokusí-li se o vstup, volat policii○ platby zasílat přímo věřiteli, čímž se zajistí, že vymahací společnost nezadrží část splátky na své náklady○ nehradit náklady vymáhání, ty může vymahač požadovat pouze po věřiteli, se kterým má smluvní vztah	○ máte povinnost spolupracovat, poskytnout požadované informace, dodržet zákaz prodeje majetku a○ musíte strpět návštěvu exekutora nebo jeho zaměstnance u sebe doma○ platby posíláte přímo exekutorovi, pokud byste něco uhradili věřiteli, exekutorovi to nahlaste○ nárok na náhradu nákladů a odměna náleží exekutorovi ze zákona
Jak je rozeznat?	
○ mají různá označení – např. inkasní agentura, správce dluhů apod.○ nesmí se označovat jako exekutor nebo exekuce, neboť tím porušují zákon a hrozí jim pokuta	○ své písemnosti označují svým jménem, sídlem, číslem spisu, číslem soudního spisu○ jako jediní jsou oprávněni používat označení exekuce, exekutor apod.○ kompletní seznam exekutorů vede Exekutorská komora, je dostupný na stránkách www.ekcr.cz, a pokud v něm daná osoba není zapsána, nejedná se o exekutora○ zaměstnanci exekutora se prokazují služebním průkazem (musí obsahovat fotografii, název úřadu a hologram Exekutorské komory) a musí u sebe mít také listiny vztahující se k exekuci, např. exekuční příkaz

JAK POSTUPOVAT V PŘÍPADĚ NEJASNOSTÍ?

- ✓ pokud se chce někdo dostat do vašeho bytu a vy si nejste jistí, že se jedná o soudního exekutora, požádejte o pomoc policii
- ✓ výzvu k úhradě nečekané exekuce ověřte telefonicky u exekutorského úřadu
- ✓ pamatujte si, že exekutor nezasílá žádné písemnosti e-mailem, ledaže se tak s vámi předem domluvil

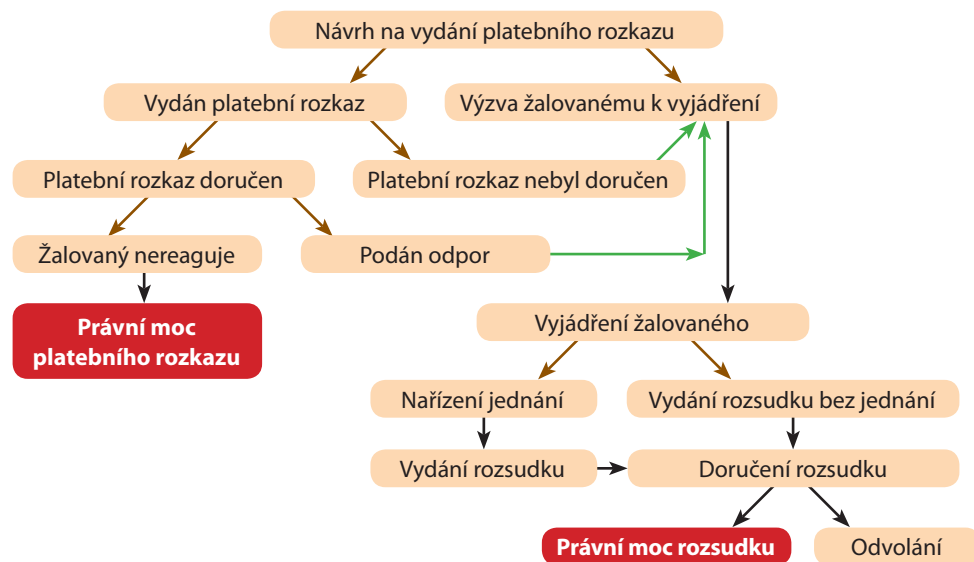
Věřitel se obrátil na soud.

Jak to bude probíhat? Co mě čeká? Co rozhodně neopomenout v řízení před soudem?

PŘEDŽALOBNÍ UPOMÍNKA

- ▶ věřitel vám ji musí poslat alespoň **7 dnů** před tím, než podá návrh k soudu
- ▶ je podmínkou, aby soud přiznal žalobci náhradu nákladů na soudní řízení
- ▶ odesílá se na poslední známou nebo sdělenou doručovací adresu
 - ✗ soud nebude zajímat, zda vám byla doručena, pokud ji věřitel odeslal na adresu, kterou jste věřiteli naposled sdělil
 - ✗ pokud před věřitelem tajíte vaši doručovací adresu, o předžalobní výzvě se nedovíte
- ▶ Co dělat po obdržení předžalobní výzvy
 - ✓ nahlaste v evidenci obyvatel adresu, na které budete bez problémů přebírat poštu
 - ✓ připravte si papíry k dluhu (smlouvu, doklady o splátkách a veškerou komunikaci s věřiteli)
 - ✓ přemýšlejte, jak budete soudu dokladat vaši situaci a další okolnosti (svědci, potvrzení úřadů...)
 - ✓ vyhledejte odbornou pomoc (bezplatná poradna, advokát, konzultace přes advokátní komoru)
 - ✓ pořad se lze pokusit o domluvu s věřitelem

SOUDNÍ ŘÍZENÍ – JAK BUDE PROBÍHAT

SOUDNÍ ŘÍZENÍ – CO HLÍDAT A JAK POSTUPOVAT

- ▶ pečlivě dodržujte lhůty
 - ✓ přebírejte poštu
 - ✓ ukládejte si doručené dokumenty spolu s obálkami – podle data na obálce se určí, kdy začala plynout lhůta (datum doručení si pro jistotu poznačte i na dokument)
- ▶ uplatněte všechny námitky, které vás napadnou, zejména, že
 - ✓ dluh nevznikl
 - ✓ neodpovídá požadovaná dlužná částka (např. jste zaplatili víc, než tvrdí věřitel, půjčka nebyla tak vysoká...)
 - ✓ dluh byl promlčen
 - ✓ smluvní pokuty, úroky, případně jiné sankce jsou nepřiměřeně vysoké
 - ✓ věřitel udělal při poskytování spotřebitelského úvěru chybu (neověřil vaši schopnost splácet, neřekl vám o všem, co mu ukládá zákon...)
 - ✓ vaše nepříznivá sociální a zdravotní situace vám znemožňuje uhradit dluh najednou
- ▶ ke všemu co tvrdíte, rovnou uvádějte důkazy
 - ✓ důkazem mohou být např. dokumenty, svědci, znalecké posudky...
 - ✓ pokud navrhuje jako důkaz dokumenty, rovnou je soudu zašlete v ověřené kopii anebo v prosté kopii s tím, že originál předložíte u osobního jednání
 - ✓ i svědky můžete požádat, aby vám své svědectví sepsali do prohlášení
- ▶ zejména v případě komplikovaných sporů je vhodná konzultace s právníkem
 - ✓ placené služby advokátů
 - ✓ bezplatné poradny
 - ✓ žádost o ustanovení bezplatného zástupce soudem anebo u České advokátní komory

Soud rozhodl v můj neprospěch.

Jaký je rozdíl mezi platebním rozkazem a rozsudkem? Proč mi přišlo rozhodnutí, když mi nikdo neřekl, že probíhá soud? Jak se mohu bránit?

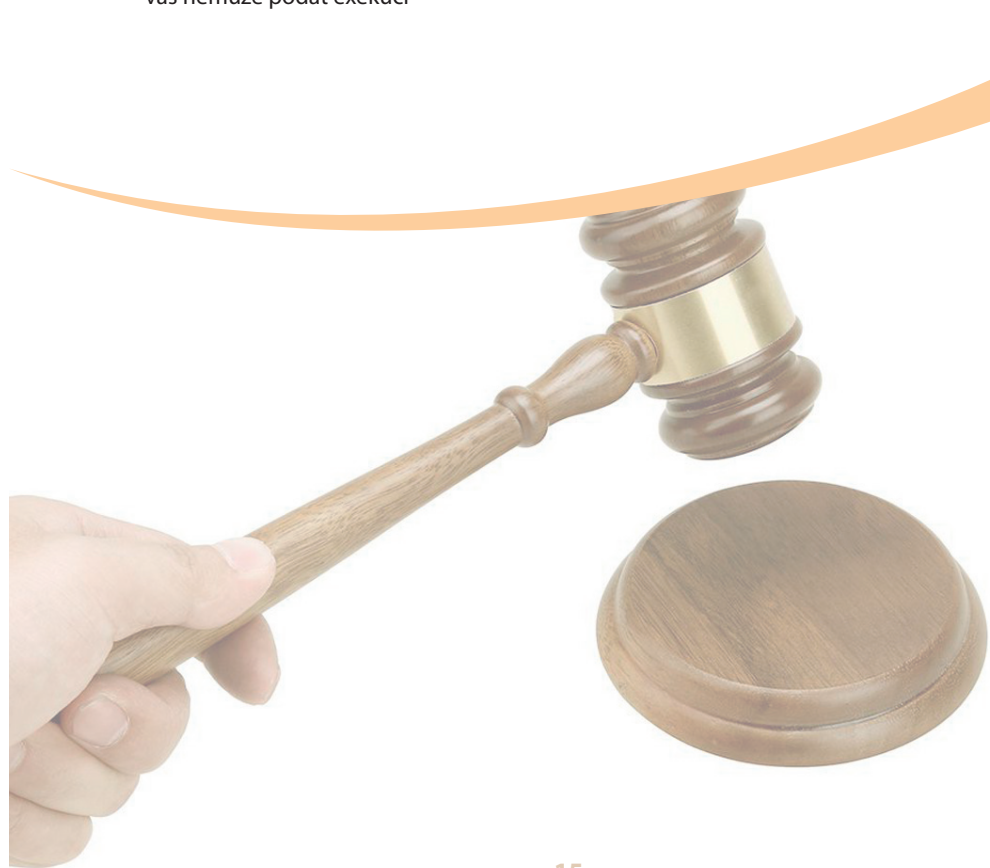
PLATEBNÍ ROZKAZ / ELEKTRONICKÝ PLATEBNÍ ROZKAZ – ODPOR

- ▶ soud vydá platební rozkaz, aniž by vás předtím kontaktoval, pokud má za to, že mu věřitel předložil dostatek hodnověrných důkazů o svém nároku
- ▶ platební rozkaz vám musí být doručen do vlastních rukou, jinak se ruší
 - ✖ pokud jste platební rozkaz našli ve schránce, něco je určitě špatně, vyhledejte právní pomoc
- ▶ obranou proti platebnímu rozkazu je odpor
 - musíte jej podat **do 15 dnů** od převzetí platebního rozkazu
 - za podání odporu neplatíte žádný poplatek
- ▶ odpor by měl obsahovat
 - ✓ označení soudu (stejný soud, který vydal platební rozkaz)
 - ✓ označení stran sporu (jméno, název, adresa vás a věřitele)
 - ✓ číslo rozhodnutí, proti kterému je směřováno
 - ✓ váš podpis
 - ✓ a alespoň větu: „Podávám odpor proti rozhodnutí číslo... ze dne...“
 - ✓ odůvodnění musí být doplněno nejpozději na výzvu soudu
 - pozor, někdy vám soud stanoví lhůtu pro řádné odůvodnění už přímo v platebním rozkazu, pozorně tedy čtete, ať lhůtu nezmeškáte
- ▶ po podání řádného a včasného odporu se platební rozkaz zruší a soudní řízení bude pokračovat

ROZSUDEK – ODVOLÁNÍ

- ▶ soud rozhodne rozsudkem poté, co proběhlo soudní řízení
 - pokud si řádně přebíráte poštu, o probíhajícím soudu byste se měli dovědět
 - v rámci soudního řízení buďto proběhne jednání soudu, anebo soud s vaším souhlasem rozhodne i bez jednání
- ▶ rozsudek může být doručen i náhradním způsobem – pošta vás vyzve k převzetí zásilky, a i když tak neučiníte, má se **po 10 dnech** za to, že vám byla doručena
- ▶ obranou proti rozsudku je odvolání
 - podává se **do 15 dnů** od doručení
 - přípustné je ale pouze v případě, že soud rozhodoval o částce vyšší než 10 000 Kč

- ▶ odvolání musí obsahovat
 - ✓ označení rozhodnutí a soudu, který jej vydal
 - ✓ v jakém rozsahu se toto rozhodnutí napadá (zda celé, nebo jen některé části)
 - ✓ v čem je spatřována nesprávnost rozhodnutí nebo postupu soudu (odvolací důvod)
 - ✓ čeho se domáháte (jak by soud měl podle vás rozhodnout)
 - ✓ podpis
 - ✓ bude-li v odvolání něco chybět, soud vás vyzve k doplnění
- ▶ odvolání je zpoplatněno
 - ✓ pokud si nejste jistí výší poplatku, uveďte, že jej uhradíte na výzvu soudu
 - ✓ pokud na zaplacení poplatku nemáte finanční prostředky, požádejte soud o osvobození – budete vyzváni k doložení vaší sociální a finanční situace
- ▶ po podání odvolání
 - nenabude napadený rozsudek právní moc
 - o odvolání bude rozhodovat nadřízený soud
 - než se rozhodne o odvolání, nemusíte povinnosti stanovené v rozsudku plnit a věřitel na vás nemůže podat exekuci

Soud dal za pravdu věřiteli. Přejde exekutor?

Za jak dlouho lze po prohraném soudním sporu očekávat exekutora?
Mohu to ještě nějak zvrátit? Jak probíhá exekuce?

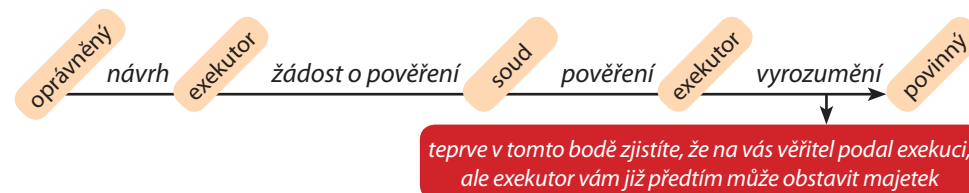
PODMÍNKY PRO NAŘÍZENÍ EXEKUCE A MOŽNOSTI JEJÍHO ODVRÁCENÍ

- ▶ věřitel má v rukou tzv. exekuční titul, kterým může být
 - rozsudek
 - rozhodnutí správního orgánu (např. Českého telekomunikačního úřadu o neuhrazených fakturách za telefon)
 - rozhodčí nález
 - ✓ pokud je rozhodčí nález staršího data, je šance, že jej půjde napadnout a zrušit, poraďte se s právníkem
 - notářský zápis, ve kterém jste souhlasili s vykonatelností
- ▶ exekuční titul je vykonatelný, což znamená, že
 - rozhodnutí je konečné a nedají se již proti němu použít řádné opravné prostředky (odvolání, odpor, námítky)
 - ✓ pokud se proti takovému rozhodnutí chcete dál bránit např. ústavní stížností, dovoláním anebo kasační stížností, nezapomeňte požádat o odklad vykonatelnosti, jinak se exekuce neoddá
- ▶ ve stanovené lhůtě jste nesplnili uloženou povinnost
 - ✓ pokud vám soud povolil splátky, které dodržujete, věřitel vás nemůže dát na exekuci
- ▶ i když už věřiteli nic nebrání v tom, aby na vás exekuci podal, pořád se můžete pokusit o domluvu na splátkovém kalendáři, avšak posečkání s exekucí již záleží pouze na dobré vůli věřitele

LHŮTA PRO PODÁNÍ EXEKUCE

- ▶ věřitel nemá stanovenou žádnou lhůtu, ve které na vás může exekuci podat
- ▶ pokud však návrh podá až s delším časovým odstupem, můžete
 - ✓ **po 3 letech** namítnout promlčení některých úroků a snížit tak dluh
 - ✓ **po 10 letech** namítnout promlčení celého dluhu a navrhnout zastavení exekuce

POSTUP PŘED ZAČÁTKEM EXEKUCE

OBRAŇA PROTI EXEKUCI

- ▶ návrh na zastavení exekuce
 - může směřovat
 - ✓ proti celé exekuci (nesouhlasíte s celým dluhem)
 - ✓ jen proti její části (např. pokud jste již něco uhradili věřiteli, ale exekutor to nezohlednil)
 - ✓ vůči konkrétnímu exekučnímu příkazu (např. exekutor neoprávněně zabavil věc, která nepodléhá exekuci)
 - nejčastěji bývá důvodem zastavení
 - ✓ nevykonatelnost anebo jiná vada rozhodnutí
 - ✓ zrušení rozhodnutí, podle kterého byla exekuce nařízená
 - ✓ úhrada dluhu před exekucí
 - ✓ promlčení
 - ✓ nemajetnost
 - ✓ postižení majetku, který nepatří dlužníkovi
 - podává se exekutorovi **do 15 dnů** ode dne, kdy jste se o důvodu zastavení dověděli
 - ✓ pokud jste zmeškali lhůtu, adresujte jej raději rovnou i jako podnět soudu
 - musí být srozumitelný, určitý a musí obsahovat
 - ✓ řádné označení exekutora, povinného, oprávněného
 - ✓ vylíčení, čeho se domáháte, z jakého důvodu a jaké pro to máte důkazy
 - ✓ datum a podpis
 - ✓ je nutné přiložit všechny dokumenty, na které odkazujete (doklady o úhradě, rozhodnutí, sepsané svědecké výpovědi apod.)
 - rozhoduje nejdříve exekutor, a pokud vám nevyhoví, postoupí věc soudu
- ▶ odklad exekuce
 - exekuci neodvrátí definitivně, ale poskytne vám nějaký čas, než exekutor začne konat
 - podává se exekutorovi
 - ✓ není stanovena žádná lhůta
 - ✓ pokud exekutor návrhu nevyhoví, musí jej postoupit soudu
 - měl by obsahovat
 - ✓ co nejpodrobnější popis vaší životní situace a vyhlídky do budoucna
 - ✓ popis nepříznivých následků, které by vám či vašim blízkým exekuce způsobila
 - ✓ onačení důkazů (kopie listin rovnou přiložte)
 - odklad nesmí poškodit věřitele

Kolik mi bude exekutor srážet ze mzdy nebo důchodu?

Může exekutor postihnout i sociální dávky? Jak se vypočte nezabavitelná částka?

PŘÍJMY POSTIŽITELNÉ SRÁŽKAMI

- ▶ mzda, plat, odměny z dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce
- ▶ dávky státní sociální podpory a péčovské péče, které nejsou vypláceny jednorázově
- ▶ příjmy, které nahrazují odměnu za práci nebo jsou poskytovány vedle ní
 - náhrada mzdy nebo platu
 - nemocenské
 - mateřská
 - důchody
 - stipendia
 - podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci
 - odstupné
 - věrnostní bonusy a odměny poskytnuté zaměstnavatelem
 - náhrada za ztrátu na výděleku po dobu pracovní neschopnosti a po jejím skončení
 - dávky vyplývající ze smlouvy o výměnku
 - výsluhový příspěvek vojáků z povolání nebo příslušníků bezpečnostních sborů
 - příspěvek k důchodu podle zvláštních zákonů

OMEZENÍ SRÁŽEK

- ▶ do čisté mzdy, z níž se počítají srážky, se nezapočítávají částky poskytované na náhradu nákladů spojených s pracovním výkonem, a to zejména při pracovních cestách (tzv. diety)
- ▶ pokud jste v důchodu a platíte si náklady za pobyt v ústavu sociální péče, nepodléhá exekuci
 - ✓ částka potřebná na úhradu pobytu a
 - ✓ částka rovnající se výši kapesného v takovém ústavu
- ▶ z dávky poskytované podle zaopatřovací smlouvy nesmí být sražena částka, kterou vzhledem ke svým poměrům pro své zaopatření nutně potřebujete

JAK ZJISTIT, JAKÁ BUDE VÝŠE SRÁŽEK

- ▶ pro výpočet nezabavitelné částky a srážky je nejjednodušší využít některou z kalkulaček dostupných na internetu, např. na stránkách exekutorské komory www.ekcr.cz
- ▶ srážky se počítají z čisté mzdy
- ▶ pokud máte přednostní pohledávky (viz str. 9), bude srážka vyšší

- ▶ naopak méně vám budou srážet, pokud máte vyživované osoby (manžel/ manželka, děti)

- ▶ předpis také stanoví maximální nezabavitelnou částku, nad kterou se sráží vše

OBZVLÁŠTĚ SI HLÍDEJTE SPRÁVNOU VÝŠI SRÁŽEK

- ▶ má-li vám být vyplacena mzda za několik měsíců
 - jde zejména o případy, když vám zaměstnavatel doplácí dlužnou mzdu
 - zaměstnavatel musí vypočítat srážky za každý měsíc zvlášť, jinak by vám zůstala nezabavitelná částka pouze za jeden měsíc a sražená část by byla nepřiměřeně vysoká
- ▶ máte-li dostat odstupné
 - podle nové úpravy musí zaměstnavatel zohlednit nezabavitelnou částku **za každý měsíc**, za který odstupné dostáváte (např. pokud máte dvouměsíční odstupné, máte nárok na dvojnásobek nezabavitelné částky)
- ▶ máte-li příjmy od vícero plátců (např. dva úvazky, důchod a brigáda)
 - exekuce se bude vztahovat na všechny mzdy, důchody či další podobné příjmy
 - exekutor musí určit jednotlivým plátcům mzdy, v jakých poměrech mají nezabavitelnou částku zohlednit
 - pokud některý z příjmů nedosáhne ani nezabavitelné částky, je plátcem povinen tuto skutečnost oznámit exekutorovi
 - pro jistotu je nutné výši jednotlivých příjmů hlídat a hlásit exekutorovi, je-li očekáván výrazný pokles anebo ukončení některého z příjmů

POSTIŽENÍ JINÝCH PŘÍJMŮ

- ▶ Co vůbec nepodléhá exekuci?
 - peníze vyplacené pojišťovnou jako náhrada, která má být použita k novému vybudování nebo k opravě budovy
 - daňový bonus
 - peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi
 - příspěvek na bydlení
 - jednorázově vyplácené dávky státní sociální podpory a péčovské péče
- ▶ pokud jste podnikatel nebo živnostník, tak vaše pohledávky vzniklé při vaší podnikatelské činnosti (u živnostníků např. platby za odvedenou práci)
 - podléhají výkonu rozhodnutí jen dvěma pětinaми
 - v případě přednostních pohledávek třemi pětinaми
- ▶ další pohledávky a příjmy budou postiženy v plné výši

Výše nezabavitelné částky se v průběhu času mění i podle toho, jak se zvyšují a snižují částky, od kterých se odvíjí (životní minimum a normativní náklady na bydlení) anebo jak se mění další předpisy. Např. v roce 2020 se změnila třikrát. Proto si z času na čas nechte propočíst, zda je vám sráženo správně.

Zablokovaný účet

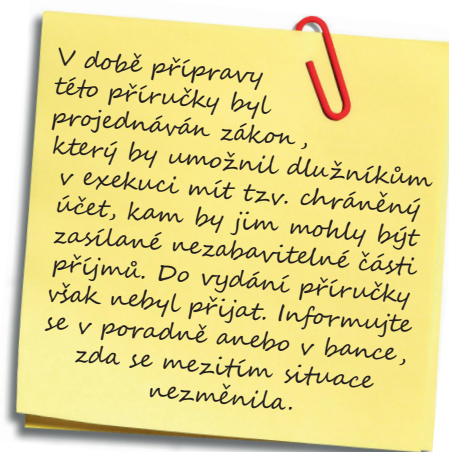
Mohu se dostat k penězům na účtu? Mohu z účtu alespoň zaplatit nájem? Co se stane, když si otevřu nový účet?

PREVENCE

- ▶ pokud jste prohráli soud, dluh nemůžete uhradit a s věřitelem se nedá domluvit, zajistěte si, aby vám příjmy nechodily na účet vedený na vaše jméno
- ▶ exekutor k zablokování účtu přistoupí dříve, než vás o exekuci vyrozumí, anebo současně s tímto vyrozuměním, na jednání po nařízení exekuce tak nezbude čas
- ▶ zablokované peníze sice nějaký čas zůstanou na účtu, ale nedostanete se k nim
- ▶ ze zablokovaného účtu neodejdou platby zadané trvalými příkazy, nebude možné provést inkaso
- ▶ zvláště u důchodů může změna způsobu výplaty trvat i několik měsíců, po tuto dobu byste mohli zůstat zcela bez příjmů
- ▶ lze-li pro dluh postihnout i majetek ve společném jmění manželů, může být obstaven rovněž účet manžela nebo manželky

PO ZABLOKOVÁNÍ ÚČTU

- ▶ pokud jste tak ještě neučinili, sjednejte si výplatu nezabavitelných částí příjmů a nepostižitelných příjmů jinak než na účet
- ▶ zajistěte jiný způsob úhrad plateb, jako jsou nájemné, energie, splátky půjček apod.
- ▶ požádejte o výplatu dvojnásobku životního minima ze zablokovaného účtu
 - * lze tak učinit pouze u jednoho z účtů u jedné banky, proto je potřeba zvolit účet, na kterém je dostatek prostředků
 - * pokud na účtu není celá suma dvojnásobku životního minima, ale finanční prostředky tam ještě mají přijít, je lepší počkat, banka částku vyplatí jednorázově, nelze jí chtít po částech
- ▶ pokud exekutor kvůli vašim dluhům zablokoval účet manžela/manželky, lze požádat o výplatu poloviny sumy, která byla na účtu v době blokace

Exekutor vyhrožuje návštěvou a zabavením movitých věcí.

Co dělat, když přijde exekutor do bytu? Co může zabavit a co odvézt nemůže? Co když zařízení bytu, který si pronajímám, patří majiteli?

PRÁVA A POVINNOSTI EXEKUTORA PŘI MOBILIÁRNÍ EXEKUCI

- ▶ exekutor anebo jeho zaměstnanec je oprávněn učinit prohlídku bytu, případně i osobní prohlídku povinného a může otevírat uzavřené skříně nebo jiné schránky
- ▶ o průběhu prohlídky bytu a jiných místností musí být pořízen zvukově obrazový záznam a sepsán protokol
- ▶ rozhodnutí, které sepsané věci budou odvezeny a které ponechány na místě, je zcela na exekutorovi

CO EXEKUTOR ZABAVIT NESMÍ?

- ▶ věci, které nezbytně potřebujete k uspokojování svých potřeb a potřeb své rodiny nebo k plnění pracovních úkolů, jejichž počet a hodnota odpovídá obvyklým majetkovým poměrům
- ▶ zejména jsou z exekuce vyloučené
 - běžný oděv, prádlo a obuv
 - obvyklé vybavení domácnosti (lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vařič, pračka, vytápěcí těleso, palivo, příkrývka a ložní prádlo, pokud nepřesahují obvyklou hodnotu vybavení domácnosti)
 - studijní a náboženská literatura
 - školní potřeby a dětské hračky
 - snubní prsten, písemnosti osobní povahy, fotky a videa týkající se povinného nebo členů jeho rodiny
 - zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě
 - hotové peníze do částky dvojnásobku životního minima
 - zvířata – domácí mazlíčci
- ▶ jste-li podnikatelem, nemůže se exekuce týkat těch věcí, které nezbytně nutně potřebujete k výkonu své podnikatelské činnosti

JAK POSTUPOVAT, KDYŽ CHCE EXEKUTOR ZABAVIT I VĚC, KTERÁ EXEKUCI NEPODLÉHÁ?

- ▶ **do 15 dnů** od soupisu je potřeba podat návrh na částečné zastavení exekuce

CO UDĚLAT, KDYŽ VĚCI SEPSANÉ EXEKUTOREM PATŘÍ NĚKOMU JINÉMU?

- ▶ důležitá je prevence – pokud hrozí mobiliární exekuce a v bytě se nacházejí cizí věci (např. vybavení, které patří pronajímateli, nebo věc vypůjčená od známého), je nutné
 - zajistit k této skutečnosti písemný doklad (např. nábytek uvést do předávacího protokolu k bytu, sepsat smlouvu o vypůjčce apod.)
 - na dokladu nechte ověřit podpisy, díky čemuž exekutor nebude moci namítat dodatečné účelové pořízení dokladu, protože na ověřovací doložce bude uvedeno datum
- ▶ po zabavení cizích věcí je nutné okamžitě informovat jejich majitele, že došlo k soupisu
- ▶ majitel věcí musí jednat sám
 - **do 30 dnů** musí podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu
 - o návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu rozhodne exekutor **do 15 dnů** od jeho doručení
 - pokud exekutor věc nevyškrtne, musí majitel věci podat **do 30 dnů** od doručení rozhodnutí exekutora žalobu na vyloučení věci
- ▶ po podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu a po dobu řízení o žalobě nesmí exekutor sepsané movité věci prodat

Můžu se zbavit exekucí, i když je nemám z čeho uhradit?

Jak snížit počet exekucí a náklady na ně?

SPOJENÍ VÍCERO EXEKUCÍ DO JEDNÉ

- ▶ automaticky
 - v případě, že stejný oprávněný podává další návrh u stejného exekutora, který již vede vůči vám jiné exekuce
 - potřebné kroky učiní exekutor sám i bez vašeho návrhu
 - výjimečně může exekutor věci vést samostatně, musí to však řádně odůvodnit
- ▶ na žádost zaslanou soudu, pokud máte exekuce u různých exekutorů anebo vícero od oprávněných a za podmínky, že
 - ✓ byl v době vzniku u dluhů stejný oprávněný
 - ✓ jednotlivé dluhy (bez úroků a dalších nákladů) nepřevyšují 10 000 Kč
 - ✓ u stejného exekutora jsou stejným oprávněným vedené alespoň 2 exekuce

ZASTAVENÍ EXEKUCE PRO NEMAJETNOST

- ▶ může být úspěšné, pokud
 - exekuce běží delší dobu
 - zatím nebylo uhrazeno nic, anebo jen minimální částky
 - nemáte žádný majetek, pouze základní vybavení domácnosti (je nutné počítat s tím, že si to exekutor přijde ověřit do bytu)
 - nemáte žádné postžitelné příjmy anebo jen příjmy ve výši, kterou nelze postihnout
 - není předpoklad, že by se vaše příjmy v budoucnu zvýšily (vysoký věk, nepříznivý zdravotní stav, invalidní důchod)
 - v domácnosti s vámi nežijí osoby, které by disponovaly vyššími příjmy, případně nemáte příbuzné, po kterých byste v budoucnu mohli zdědit majetek vyšší hodnoty
- ▶ postup a rozhodování
 - návrh se podává stejně jako jakýkoliv jiný návrh na zastavení exekuce popsany na str. 19
 - okolnosti a důvody nemajetnosti popište věcně a připojte listiny, kterými lze vaši situaci prokázat
 - exekutor si vyžádá stanovisko oprávněného, a pokud ten bude souhlasit, exekuci zastaví
 - pokud věřitel nesouhlasí, musí exekutor věc posoudit sám a pokud vám nevyhoví, postoupí váš návrh soudu
- ▶ čeho zastavením exekuce pro nemajetnost dosáhnete
 - exekuce vůči vám skončí
 - náklady exekuce ponese oprávněný, případně exekutor
 - jednou dosažené rozhodnutí o zastavení pro nemajetnost lze využít jako argument ve váš prospěch u dalších návrhů

Co když dluhy nadělá manžel anebo manželka?

Jak se na majetku manželů mohou projevit dluhy jednoho z nich?

SPOLEČNÉ JMĚNÍ MANŽELŮ

- ▶ majetek, který manželé získali za trvání manželství s výjimkou
 - věci pro osobní potřebu (např. oblečení)
 - darů a dědictví
 - toho, co jeden z nich nabyl jako náhradu škody anebo v souvislosti s výhradním majetkem
- ▶ součástí společného jmění manželů jsou i dluhy vzniklé za trvání manželství
 - ze smluv podepsaných oběma manželi
 - ze smluv uzavřených jedním manželem se souhlasem toho druhého
 - ze smluv uzavřených jedním manželem při obstarávání každodenních běžných potřeb rodiny
 - ze smluv uzavřených v souvislosti s výhradním majetkem manžela v rozsahu, v jakém plyne do společného jmění zisk z tohoto majetku

DLUHY NEJSOU SPOLEČNÉ, POKUD

- ▶ vznikly před manželstvím
- ▶ s nimi druhý z manželů nesouhlasil a nesouvisí s obstaráváním běžných potřeb rodiny
- ▶ vznikly jinak než dobrovolným úkonem jednoho z manželů (např. pokuty, nedoplatky na daních, přeplatky na dávkách apod.)
- ▶ se týkají výlučného majetku nad rámec zisku z tohoto majetku do společného jmění

VYMÁHÁNÍ DLUHŮ

- ▶ pokud patří do společného jmění manželů, budou vymáhány ze společného majetku manželů a jejich výlučného majetku bez omezení
- ▶ pokud dluhy do společného jmění manželů nespádají, lze i tak vždy postihnout účet manžela, avšak ostatní majetek může být exekvován jenom do části, která by při vypořádání náležela manželce, jenž dluh nezapříčinil

OBRANA PŘED DLUHY DRUHÉHO Z MANŽELŮ

- ▶ oznamte věřiteli, že s dluhem nesouhlasíte
 - ✓ ihned poté, co se o dluhu dozvíte
 - ✓ nejlépe písemně, ať máte v rukou důkazy
 - ✗ nelze použít u dluhů týkajících se obstarávání každodenních anebo běžných potřeb rodiny
- ▶ domluvte se s manželem na úpravě společného jmění smlouvou, kterou necháte zveřejnit v rejstříku Notářské komory
- ▶ není-li domluva s manželem možná, požádejte o rozdělení společného jmění soud

Oddlužení

Komu pomůže oddlužení a co vlastně obnáší?

JAKÉ VÝHODY NABÍZÍ ODDLUŽENÍ VE SROVNÁNÍ S EXEKUCÍ?

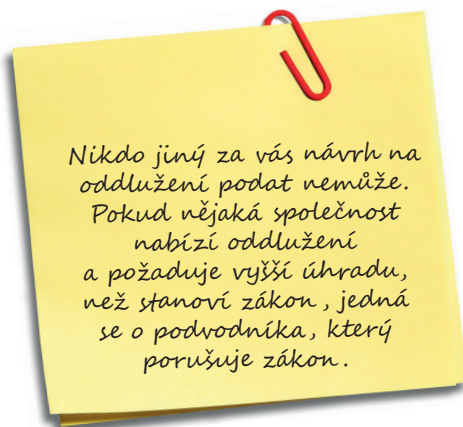
Oddlužení	Exekuce
✓ jednou splátkou hradím všechny přihlášené pohledávky najednou	✗ každou pohledávku splácím zvlášť a pokud se mi sráží ze mzdy, hradí se pouze první exekuce
✓ po úspěšném skončení oddlužení budu od zbytku dluhů osvobozen	✗ exekuci musím uhradit celou a po jejím skončení může přijít další
✓ dluhy dál nerostou	✗ dluhy v důsledku úroků, úroků z prodlení a smluvních pokut dál narůstají
✓ mám klid od exekutorů a vymahačů	✗ i když něco splácím, dalšímu vymáhání a obstavování majetku nezabráním
✓ všechny dluhy budou znovu přezkoumány a může dojít k jejich snížení či úplnému popření	✗ dluh přiznaný soudně a vymáhaný exekučně lze jen stěží přezkoumat
✗ pokud jste předtím neměli v exekuci přednostní pohledávku, bude splátka v oddlužení vyšší, než kolik vám sráželi na exekuci	✗ větší počet exekucí může být překážkou při hledání zaměstnání, neboť zpracovávání mezd je pro zaměstnavatele administrativně náročnější, a proto mnozí zaměstnavatelé nechtějí zaměstnance v exekucích

ODDLUŽENÍ MŮŽETE VYUŽÍT ZA TĚCHTO PODMÍNEK

- ▶ jste v úpadku anebo alespoň hrozícím úpadku, tedy už nejste schopni hradit své dluhy u většiny věřitelů anebo po srovnání příjmů, výdajů a dluhů je zřejmé, že taková situace brzy nastane
- ▶ soudu prokážete, že
 - máte alespoň 2 dluhy u 2 různých věřitelů
 - závazky jsou alespoň **30 dnů** po splatnosti
- ▶ jste v platební neschopnosti, na kterou se usuzuje, pokud
 - nevládáte hradit závazky větší části věřitelů, nebo
 - existují dluhy, na které jste nic neuhradili alespoň 3 měsíce, nebo
 - běží exekuce, kde nebylo nic vymoženo
- ▶ dluhy z podnikání nemusí být překážkou, bude stačit, pokud
 - souhlasí věřitel, přičemž se předpokládá, že věřitel souhlasí, nezašle-li soudu řádně odůvodněný nesouhlas
 - jste již prošli konkurzem, po kterém tento dluh zůstal neuhrazený
 - jde o zajištěný dluh

JAK POSTUPOVAT PŘI PODÁNÍ NÁVRHU?

- ▶ návrh nemůžete podat sami, musíte využít prostředníka, který je oprávněný podat návrh na oddlužení k soudu
 - zdarma vám jej sepišou tzv. akreditované osoby zapsané v rejstříku Ministerstva spravedlnosti, jejichž seznam naleznete na stránce: <https://sako.justice.cz>
 - za poplatek 4 000 Kč pro jednotlivce anebo 6 000 Kč v případě oddlužení manželů návrh sepisují advokáti, notáři, soudní exekutoři anebo insolvenční správci
- ▶ postupujte podle pokynů toho, kdo vám návrh připravuje, a buďte s ním v kontaktu
- ▶ již na první setkání si přineste
 - informace ke svým dluhům (komu a kolik dlužíte, smlouvy, dokumenty k exekucím apod.)
 - informace o příjmech (za posledních **12 měsíců** i vyhlídku do budoucna)

CO SE BUDE DÍT PO PODÁNÍ NÁVRHU?

- ▶ soud zkontroluje, zda návrh obsahuje předepsané náležitosti, popřípadě vás vyzve k jeho doplnění, proto je důležité:
 - nepřerušovat kontakt s osobou, která návrh sepsala, a
 - být připraven jednat rychle
- ▶ soud prozkoumá, jestli nesledujete nepoctivý záměr
- ▶ soud spočítá, zda budete schopni hradit minimální měsíční splátku cca 2 200 Kč měsíčně (náklady a odměna insolvenčního správce + platba věřitelům ve stejné výši), částka, ale může být i vyšší
 - * rozpočítá se do ní odměna za přezkum pohledávek – podle toho, kolik jich bude
 - * minimální splátka se výrazně zvýší, pokud máte stanoveno výživné
- ▶ dále soud zkoumá
 - zda nemáte k plnění povinností v insolvenční věci lehkomyšlný a nedbalý přístup (reagujte včas)
 - zda už jste někdy v **posledních 10 letech** oddlužením neprošli
 - zda vám oddlužení nebylo ukončeno pro nepoctivý záměr
- ▶ pokud se vše jeví v pořádku, soud vám povolí oddlužení, ustanoví insolvenčního správce a vyzve věřitele, aby si **do 2 měsíců** přihlásili pohledávky, jinak se k nim nebude přihlížet
- ▶ insolvenční správce ověří, že splňujete podmínky oddlužení a podá zprávu soudu
 - bude se s vámi chtít sejit kvůli přezkumu majetku
 - ve zprávě správce navrhne způsob oddlužení

- ▶ soud může k odstranění nejasností nařídit jednání, ale většinou rozhoduje bez něj
- ▶ soud rozhodne, zda oddlužení schválí a stanoví způsob jeho provedení
 - * zpeněžení majetku
 - * kombinace zpeněžení majetku a splátkového kalendáře

POVINNOSTI DLUŽNÍKA

- ▶ dlužník musí každý měsíc hradit stanovenou část příjmů věřitelům
 - peníze posílá plátce příjmů (např. zaměstnavatel) anebo dárce rovnou správci
 - insolvenční správce peníze rozdělí věřitelům
- ▶ dále je dlužník povinen
 - udržet si po celou dobu oddlužení stabilní příjem
 - hlásit a odevzdat správci všechny mimořádné příjmy (dar, dědictví...)
 - bezodkladně oznamovat správci i soudu změny bydliště a zaměstnání
 - ohlašovat změny počtu vyživovaných osob
 - dvakrát ročně podat soudu a správci zprávu o příjmech za posledních 6 měsíců
 - vynakládat veškeré úsilí, aby věřitelům uhradil co nejvíce
- ▶ dlužník nesmí
 - poskytovat některému z věřitelů výhody
 - bez souhlasu insolvenčního správce odmítnout dar a dědictví
 - vytvořit nový dluh, který by nebyl schopen splácet

TRVÁNÍ ODDLUŽENÍ A PODMÍNKY JEHO ÚSPĚŠNÉHO SPLNĚNÍ

Zvláštní kategorie	Úhrada na přihlášené nezajištěné pohledávky	Trvání	Osvobození od zbytku dluhů (včetně nepřihlášených)
NE	100 %	Končí okamžitě po úhradě plné výše přihlášených pohledávek	automaticky
NE	60 %	3 roky	automaticky
NE	30 %	5 let	automaticky
NE	méně než 30 %	5 let	jen ve výjimečných případech
Starobní anebo invalidní důchod II. a III. stupně	není stanoveno	3 roky	automaticky
2/3 dluhů vznikly před dosažením 18 let	není stanoveno	3 roky	automaticky

+ pokud se dostanete do situace, že nebudete moci plnit podmínky pro oddlužení, můžete požádat soud o přerušení na nezbytně nutnou dobu, než své problémy vyřešíte (pouze 1x a max. na 1 rok)

+ pokud vám ke splnění minimální úhrady bude před koncem oddlužení něco chybět, můžete požádat soud o prodloužení – získáte 6 měsíců navíc pro doplnění splátek

OSVOBOZENÍ OD DLUHŮ

- ▶ týká se
 - zbytku dluhů, které byly hrazené v oddlužení, i
 - dluhů, které si věřitelé nepřihlásili
- ▶ nevztahuje se na
 - peněžité tresty a jiné majetkové sankce, uložené v trestním řízení pro úmyslný trestný čin
 - pohledávky na náhradu škody způsobené úmyslným porušením právní povinnosti
 - pohledávky na výživném
- ▶ může být odejmuto
 - do 3 let po jeho udělení
 - pokud vyjde najevo, že ke schválení oddlužení nebo k přiznání osvobození došlo na základě podvodného jednání
 - anebo došlo ke zvýhodnění některých věřitelů

Texty vycházejí z právního stavu platného a účinného ke dni 5. 10. 2020 a obsahují pouze vybraná témata z právní úpravy dotýkající se zadluženosti. Účelem textů je poskytnout orientační přehled práv a povinností dlužníka a informovat o možných postupech při řešení problémů souvisejících s dluhy. Nejedná se o komplexní právní poradenství.

DROM,
romské středisko

Hvězdomá 906/9 • 602 00 Brno • 545 211 576 • drom@drom.cz